

Marts 2022

Årsberetning Forsvarskommandoen 2021

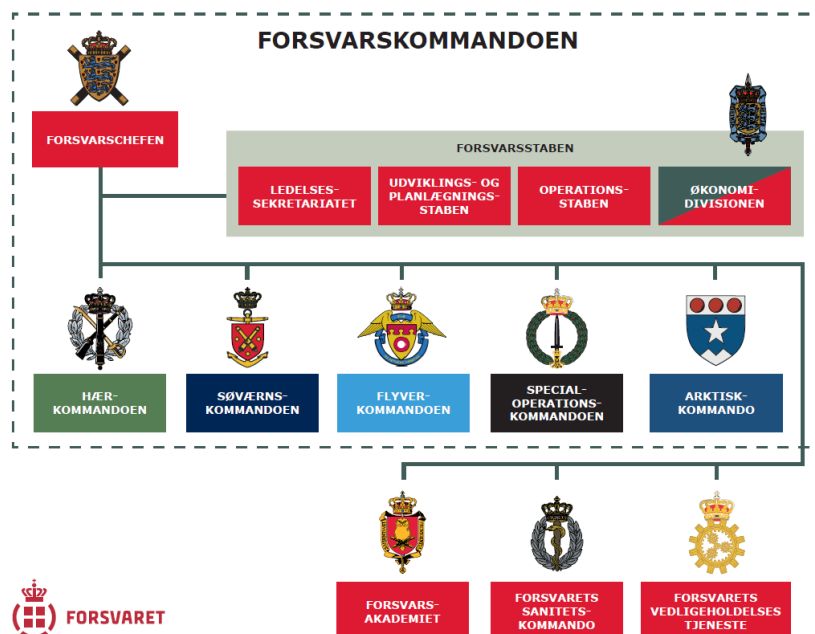
Indhold

VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
1. LEDELSESPÅTEGNING	4
1.1. Påtegning	5
2. BERETNING	6
2.1. Præsentation af styrelsen	8
2.2. Ledelsesberetning	8
2.4 Målrapportering	12
2.4. Målrapporteringens 1. del – skematisk oversigt	12
2.4. Målrapporteringens 2. del – uddybende analyser og vurderinger	17
2.5. Forventninger til det kommende år	19
3. REGNSKAB	20
3.1. Anvendt regnskabspraksis	20
3.7. Bevillingsregnskab	20

Virksomhedsoplysninger

Styrelsens navn	Forsvarskommandoen
Styrelseschef	Forsvarschef, general Flemming Lentfer
Revision	Rigsrevisionen St. Kongensgade 45 1264 København K
Advokat	Kammeradvokaten Vester Farimagsgade 23 1606 København V
Banker	Danske Bank Holmens Kanal 2-12 1090 København K Statens Koncern Betalinger Girostrøget 1 0800 Høje Taastrup

Organisering af Forsvarskommandoen:

Note: Under de tre værnskommandoer, Arktisk Kommando og Specialoperationskommandoer ligger de militære enheder og stabe. Økonomidivisionen er en partnerfunktion fra Forsvarsministeriets departement.

1. Ledelsespåtegning

Årsberetningen er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 116 af 19. februar 2018 om statens regnskabsvæsen.

Årsberetningen omfatter de bevillinger på finansloven som Forsvarskommandoen er ansvarlig for, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2021:

12.23 Forsvarskommando med tilhørende myndigheder og områder.

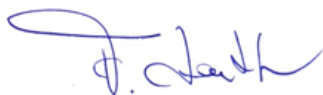
Forsvarschef general Flemming Lentfer. Foto: Sara Skytte.

1.1. Påtegning

Forsvarschefen tilkendegiver hermed:

- For direktør Anders Bager Jensen, at underskriveren ikke er bekendt med økonomiske forpligtelser udover de i regnskabet medtagne, eksempelvis retlige tvister, kautionsforpligtelser, hensættelser og eventualforpligtelser, og at det aflagte regnskab indeholder de udgifter/indtægter, der vedrører driften for pågældende styrelse i regnskabsåret. Underskriveren tilkendegiver endvidere, at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- For departementschefen, at målrapporteringen i årsberetningen er rigtig, dvs. at målopstillingen og målrapporteringen på mål- og resultatplanen er fyldestgørende, at der er adgang til det grundmateriale, som målrapporteringen i årsberetningen bygger på, og at der ved styrelsen er arbejdsgange, som kvalitetssikrer de oplysninger og vurderinger, der indgår i årsrapporten.

København, den 18. marts 2022

Flemming Lentfer
Forsvarschef, general

København, den 18. marts 2022

Anders Bager Jensen
Direktør

København, den 18. marts 2022

Morten Bæk
Departementschef

2. Beretning

Forsvarskommandoen er en styrelse inden for Forsvarsministeriets koncern. Forsvarskommandoen arbejder inden for Forsvarsministeriets koncernfælles mission og vision:

Mission

- Sammen arbejder vi for Danmarks sikkerhed, interesser og borgernes tryghed.

Vision

- Vi driver og udvikler opgaveløsningen, så vi får mest mulig effekt ud af de ressourcer, vi sammen råder over.
- Vi er en professionel og bredt anerkendt samarbejdspartner.
- Vi skaber fælles handlekraft gennem loyalt og tillidsfuldt samarbejde.

Soldater fra Danske Artilleriregiment bevogter synagogen i Krystalgade i København, oktober 2021. Foto: Rasmus Franck, Forsvaret.

De strategiske pejlemærker for 2021 var:

1. En stærk forvaltningskultur

Vi bidrager til, at ministerområdet i alle henseender praktiserer en stærk forvaltningskultur, og at vi udviser sikker dømmekraft. Når vi står vagt om god offentlig administration, styrker vi tilliden til vores arbejde for danskernes sikkerhed.

2. En videreudviklet krisestyringskapacitet

Vi understøtter, at der på tværs af ministerområdet og i samarbejde med andre myndigheder sikres en robust krisestyringskapacitet, så kriser håndteres relevant og rettidigt, så ministerområdet er effektiv, pålidelig og kompetent i krisesituationer.

3. En sammenhængende koncern

Vi understøtter en stærk samarbejdsånd og et helhedssyn på ministerområdet for at styrke koncernens evne til at udvikle og eksekvere det stærkest mulige forsvar af Danmark.

4. Relevante militære kapaciteter.

Vi løser Forsvarets kerneopgaver ved at opstille, uddanne og indsætte relevante militære kapaciteter i overensstemmelse med lovgrundlaget, forligsaftalen og de pålagte opgaver (indsættelser og beredskaber).

Forsvaret udgør et væsentligt sikkerhedspolitisk virkemiddel. Forsvaret anvender militære midler til at fremme Danmarks og rigsfællesskabets strategiske interesser – nationalt og internationalt – i fred, krise og krig. Herunder ultimativt beskytte Danmarks og rigsfællesskabets befolkning og territorium. Det er i den sammenhæng, at Forsvaret forfølger og bidrager til opfyldelsen af Forsvarsministeriets fælles mission. Forsvaret varetager samtidig på vegne af Forsvarsministeriet den samlede militære virksomhed. Et kerneelement i Forsvarets virksomhed er at levere operativ effekt. Det er i den sammenhæng, at Forsvaret, støttet af ministerområdets øvrige styrelser, bidrager til opfyldelsen af Forsvarsministeriets fælles vision.

Tre amerikanske Black Hawks flvver i formation med en dansk EH101 Merlin-helikopter i forbindelse med opgaveløsningen ved NATO Mission Iraq. Foto: Forsvaret.

2.1. Præsentation af styrelsen

Forsvarskommandoen ledes af Forsvarschefen og er Danmarks øverste militære kommandomyndighed, som styrer og koordinerer underliggende militære myndigheder. Forsvarskommandoen omfatter følgende stabe og kommandoer: Forsvarsstaben (inklusiv Operationsstaben og Udviklings- og Planlægningsstaben), Hærkommandoen, Søværnskommandoen, Flyverkommandoen, Specialoperationskommandoen og Arktisk Kommando. Hertil kommer Forsvarsakademiet, Forsvarets Sanitetskommando samt Forsvarets Vedligeholdelsestjeneste.

Forsvarets formål og opgaver er bestemt ved Lov om Forsvarets formål, opgaver og organisation m.v. (forsvarsloven). De overordnede opgaver indebærer at forebygge konflikter og krig, hævde Danmarks suverænitet og fremme en fredelig udvikling i verden.

Forsvarets overordnede opgaver er kategoriseret i seks hovedopgaver:

Opgave 1: Konfliktforebyggelse, krisestyring og kollektivt forsvar.

Opgave 2: Suverænitets- og myndighedsopgaver.

Opgave 3: Tillidsskabende og stabilitetsfremmende opgaver.

Opgave 4: Fredsstøttende opgaver.

Opgave 5: Andre opgaver.

Opgave 6: Styrkeindsættelse.

Forsvarskommandoens bevilling fremgår af finanslovens konto 12.23. Der er ved lov om tillægsbevilling foretaget en række reguleringer af Forsvarskommandoens bevilling, og den samlede bevilling udgjorde herefter 9.129,9 mio. kr. i 2021 fordelt på følgende hovedkonti:

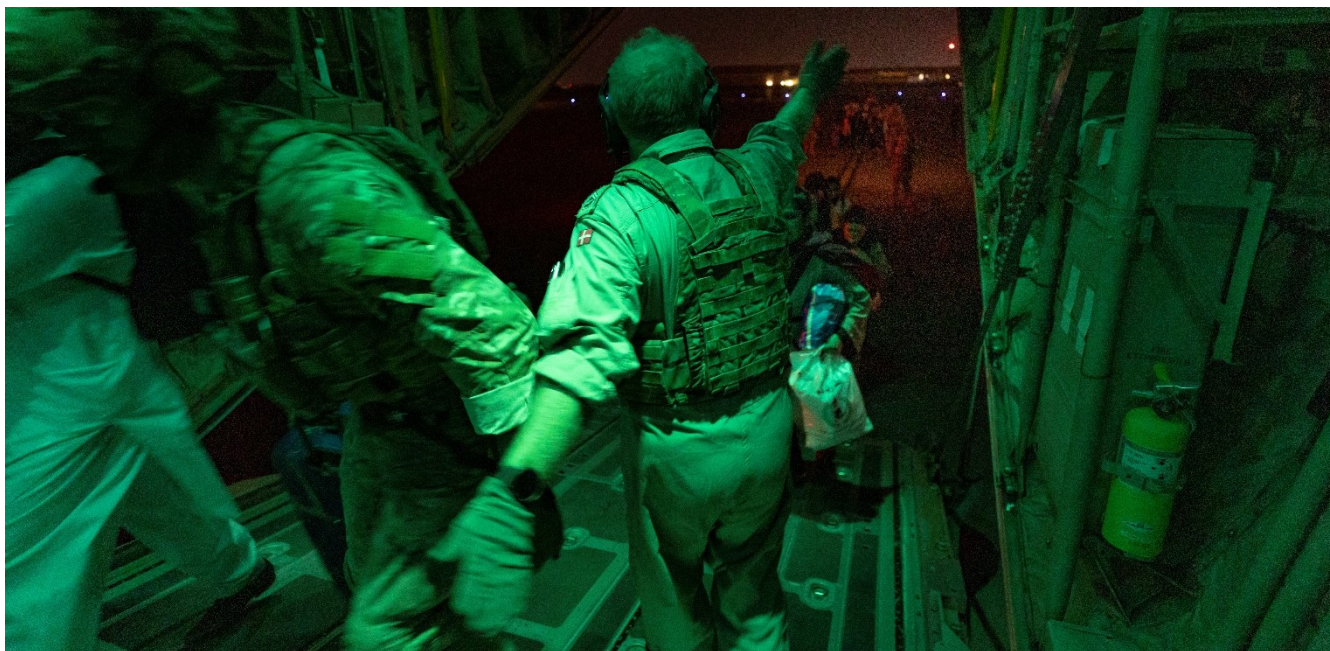
Tabel 2.1.1. Styrelsens hovedkonti

Hovedkonti	Navn	Bevillingstype
§ 12.23.01	Forsvarsstaben	Driftsbevilling
§ 12.23.02	Hæren	Driftsbevilling
§ 12.23.03	Søværnet	Driftsbevilling
§ 12.23.04	Flyvevåbnet	Driftsbevilling
§ 12.23.05	Arktisk Kommando	Driftsbevilling
§ 12.23.06	Specialoperationskommandoen	Driftsbevilling
§ 12.23.07	Forsvarets Vedligeholdelsestjeneste	Driftsbevilling
§ 12.23.20	Forsvarsakademiet	Driftsbevilling
§ 12.23.21	Forsvarets Sanitetskommando	Driftsbevilling
§ 12.23.50	Administrative bøder	Anden bevilling

2.2. Ledelsesberetning

2021 har igen været præget af COVID-19. Dette har ikke kun påvirket Forsvaret med nedlukninger og hjemsendelser, men har i lige så stor grad kaldt på Forsvarets støtte til primært politiet og sundhedsmyndighederne i forbindelse med løsning af COVID-19-relaterede opgaver. Dette er en støtte, der har pågået ved siden af Forsvarets kontinuerlige nationale og internationale indsættelser og beredskaber – fra Arktis i nord til Guineabugten i syd. Mod øst har Forsvaret fortsat støtten til de baltiske lande med blandt andet Baltic Air Policing og bidraget til uddannelse af soldater i Ukraine (jf. tabel 2.4.1. mål 4.2).

I 2021 sluttede den knap 20 år lange indsats i Afghanistan, og i august satte Forsvaret et endeligt punktum for denne epoke ved at evakuere over 1.000 mennesker ud af lufthavnen i Kabul. Evakueringen blev håndteret med professionalisme på trods af kort varsel og svære vilkår.

Passagerer går i august 2021 om bord på dansk C-130 Hercules fly i Kabul under evakueringen af afghanere, der har hjulpet danske myndigheder og soldater under indsatsen i Afghanistan. Foto: Rune Dyrholm, Forsvaret.

Implementeringen af Forsvarsforliget 2018-2023 har fortsat haft en markant indflydelse på året. Forsvaret har sat alle ressourcer ind i forlignsimplementeringsprocessen, men det er erkendt, at nogle initiativer er forsinkede og ikke kan færdiggøres inden for forlignsperioden. Dette skyldes blandt andet, at nogle af de større anskaffelsesprojekter har en implementeringsperiode, der overstiger forlignsperioden.

Tabel 2.2.1. Årets faglige resultater

Mål	Tilfredsstillende	Mindre tilfredsstillende
1.1 Ordentlighed, tillid og integritet	x	
1.2 Styrkelse af cyber- og informationssikkerheden		x
2.1 National krisestyring	x	
3.1 Udvikling af styringsregimet	x	
4.1 Forligns-implementering	x	
4.2 Beredskab og indsættelse af styrker i internationale operationer	x	
4.3 Beredskab og indsættelse af styrker i nationale operationer	x	
I alt	6	1

Forsvarskommandoen har i 2021 opnået tilfredsstillende opfyldelse af seks af de syv mål, som er opstillet for året. Resultatet er opnået i et år, hvor blandt andet COVID-19, et generelt højt aktivitetsniveau og den fortsatte forlignsimplementering har stillet store krav til Forsvaret. Samlet set vurderes målfrielsen at være et tilfredsstillende resultat.

I december hjalp Forsvarets soldater flere steder til på COVID-19 test- og vaccinationssteder. Forsvarets støttede med op til 450 soldater til opgaven. Foto: Lars Bøgh Vinther, Forsvaret.

Tabel 2.2.2. Årets resultat (mio.kr.)

	2021
Bevilling	9.129,9
Regnskab	9.146,0
Årets underskud	-16,1
Tidligere års overførte overskud	169,0
Overskud herefter til videreførelse	152,9

Forsvarskommandoen havde i 2021 et merforbrug på 16,1 mio. kr. i forhold til en driftsbevilling på 9,1 mia. kr. Tillagt overført overskud fra tidligere år på 169,0 mio. kr. er der et overskud til videreførelse på 152,9 mio. kr.

Årets regnskabsmæssige resultat er opnået gennem en stram økonomisk styring, der ligesom tidligere år har været et fokusområde for Forsvaret. Resultatet vurderes at være tilfredsstillende.

Tabel 2.2.3. Økonomiske hovedtal (mio.kr.)

	Regnskab 2021		
Ordinære driftsindtægter (ekskl. bevillinger)	-491,8		
Ordinære driftsomkostninger	9.664,3		
- Heraf personaleomkostninger	8.205,8		
Andre driftsposter, netto	-27,4		
Finansielle poster, netto	0,9		
Ekstraordinære poster, netto	0,0		
Årets resultat (ekskl. bevillinger)	9.146,0		
	Driftsbevilling		Anlægsbevilling
Indtægter	-539,6	Indtægter	0,0
Udgifter	9.685,6	Udgifter	0,0
Årets nettoudgifter (ekskl. bevillinger)	9.146,0	Netto	0,0
Bevilling inkl. tillægsbevilling, netto	9.129,9	Bevilling, indtægter inkl. Tillægsbevilling	0,0
		Bevilling, udgifter inkl. Tillægsbevilling	
Årets underskud	-16,1		0,0
Til videreførelse	-16,1		

Forsvarets nye artilleri CEASAR 8X8 demonstreres til Fremvisningsdag hos Materiel- og Indkøbsstyrelsen i november 2021.
Foto: Tue Skals, Forsvaret

2.4 Målrapportering

2.4. Målrapporteringens 1. del – skematisk oversigt

Tabel 2.4.1. Skematisk oversigt over årets målopfyldelse

1.1 Ordentlighed, tillid og integritet	
Det er målet at styrke Forsvarets forvaltningskultur ved at:	Målopfyldelse Tilfredsstillende
• Tydeliggøre chefers ansvar og handlepligt, • sikre en bevidsthed om, at det ikke har konsekvenser at påpege forhold, der af medarbejderen ikke vurderes i orden, og hvor alle er bevidste omkring deres ansvar og pligter i den sammenhæng samt • medvirke til, at der generelt i samfundet er en opfattelse af, at vi i Forsvaret løser vores opgaver professionelt og har orden i tingene.	
For at nå målet vil Forsvaret tage afsæt i en række initiativer:	
1. Operationalisering af Kodex VII. 2. Implementering af chefudviklingsmodul. 3. Justering af videre-, officers- og mellemlideruddannelserne. 4. Udvikling af kommunikationsstrategien. 5. Inddragelse af det centrale samarbejdsudvalg. 6. Øget strategisk rådgivning til Forsvarets ledelse.	
Og efterfølgende iværksætte:	
• En afdækning af behovet for opdatering af forvaltningsgrundlaget og parallelt hermed en prioritering og implementering af de identificerede behov for justeringer/opdateringer, • kontrol og tilsyn med overholdelsen af forvaltningsgrundlaget, formidling af og uddannelse i forvaltningsgrundlaget.	
Opnåelsen af målet vil blive vurderet ud fra, om initiativerne er iværksat og implementeret. Forsvaret vil søge at udarbejde en effektfokuseret måling – målrette de konkrete ændringer afledt af initiativerne.	
Aktiviteter og resultater:	
<u>Operationalisering af Kodex VII.</u>	
Pligterne fra publikationen er analyseret, omskrevet og operationaliseret på alle niveauer i Forsvaret. Eksempelvis har Forsvarsakademiet lanceret et Kodex VII-kursus i en digital version på Forsvarets Elektroniske Skole (FELS), der har til hensigt at konkretisere Kodex VII ind i Forsvarets virkelighed og praksis.	
<u>Implementering af chefudviklingsmodul.</u>	
I rammen af kursus i strategisk ledelse i Forsvaret er der oprettet og inkluderet et obligatorisk temabaseret modul med fokus på chefers ansvar og handlepligt, som en del af kursusforløbet. Kodeks VII, ordentlighed i forvaltning og chefens ansvar behandles indgående i undervisningen.	
<u>Justering af videre-, officers- og mellemlideruddannelserne.</u>	
Studieordningerne for Forsvarets videre-, officers- og mellemlideruddannelser justeres løbende og uddannelserne indeholder nu alle uddannelse i ordentlighed, mangfoldighed, etik, moral og Forsvarets ledelsesgrundlag i en eller anden form. Ligesom der gennemføres uddannelse i Kodex VII på flere af uddannelserne.	
Derudover har Forsvarsakademiet og koncernens styrelser som led i en større omlægning udviklet og revideret en række digitale forvaltningskurser, som gør det lettere at navigere i forvaltningsgrundlaget.	
<u>Udvikling af kommunikationsstrategien.</u>	

1.1 Ordentlighed, tillid og integritet

Temaet "Ordentlighed, Tillid og Integritet" er indarbejdet i Forsvarskommandoens kommunikationsstrategi med henblik på at sikre større fokus på ensartet og stringente budskaber i kommunikationen fra ledelsen til hele organisationen.

Inddragelse af det centrale samarbejdsudvalg.

Temaet "Kulturen i Forsvaret" har været centrum for flere drøftelser i det centrale samarbejdsudvalg (CSU) gennem 2021, herunder også med afholdelse af to større webinarer omkring samarbejdsstrukturen.

Afdækning af behovet for opdatering af forvaltningsgrundlaget.

Forsvarskommandoen iværksatte ultimo 2020 en kortlægning af myndighedens forvaltningsgrundlag og opgjorde forvaltningsgrundlaget til knap 500 publikationer. Heraf vurderedes at ca. halvdelen skulle opdateres, og en fjerdedel skulle/skal enten slettes eller grænsedrages til anden myndighed. Endvidere blev der foretaget en entydig prioritering af de publikationer, der kræver en opdatering. Afdækningen viste, at Forsvarskommandoen skal opdatere i alt 253 publikationer, af disse var opdateringen af 67 afsluttet pr. 31. december 2021. Arbejdet fortsættes i 2022.

Øget strategisk rådgivning til Forsvarets ledelse.

Den strategiske rådgivning til Forsvarets ledelse er blandt andet blevet styrket ved, at der på generalsniveau er kalendersat faste interne møder med emnet strategiske drøftelser. Derudover er der konkret inden for området HR-faglig juridisk rådgivning tilført kompetencer til juridisk sektion.

Resultatet er på den baggrund tilfredsstillende.

1.2 Styrkelse af cyber- og informationssikkerheden

Det er målet, at vi styrker cyber- og informationssikkerhedstilstanden i Forsvaret.

Målopfyldelse:

Mindre tilfredsstillende

For at nå målet vil vi fortsætte arbejdet med:

- Risikostyring, hvor vi med planlagte mellemrum gennemfører en vurdering af informationssikkerhedsrisici og implementerer planer til håndtering af disse.
- Leverandørstyring, hvor vi sikrer at outsourcete processer fastlægges og styres, for at have tillid til at de udføres som planlagt.
- Beredskabsplaner, hvor vi i beredskabsplanlægningen tager afsæt i at understøtte reetablering af normal drift eller på hurtig genetablering til et lavere, men acceptabelt driftsniveau og begrænsning af følgevirkninger af en hændelse fx ved brug af planer for nøddrift.

Målet er nået, når Forsvaret i 2021 i forhold til cyber- og Informationssikkerhed har identificeret og risikovurderet alle forretningskritiske processer, har stillet cyber- og informationssikkerhedskrav til de øvrige styrelser i koncernen, der leverer service til disse processer, og der foreligger en ledelsesgodkendt beredskabsplan, der sikrer, at de forretningskritiske processer kan videreføres.

Aktiviteter og resultater:

Der er oprettet en Cyber- og Informationssikkerhedsafdeling i Operationsstaben.

Tilførslen af personelressourcer, risikostyring, leverandørstyring, udarbejdelse af beredskabsplaner og hændeshåndtering er på nuværende tidspunkt (udgangen af 2021) ikke på det forventede niveau.

Resultatet er på den baggrund mindre tilfredsstillende.

2.1 National krisestyring

Det er målet at styrke robustheden af Forsvarets evne til at håndtere større kriser gennem øget planlægning og forberedelse.

Målopfyldelse:

Tilfredsstillende

2.1 National krisestyring

For at nå målet vil Forsvaret styrke de nationale forsvarskapaciteter og evnen til indsættelse, herunder udbygge evnen til at levere værtsnationsstøtte.

Opnåelsen af målet vil blive vurderet ud fra, om nationale forsvarskapaciteter og evnen til at indsætte samt yde værtsnationsstøtte er styrket.

Aktiviteter og resultater:

Forsvarskommandoen udgav i oktober 2020 den nationale forsvarsplan for Kongeriget Danmark. Aktiviteterne i 2021 har været rettet mod implementeringen af planen. Operationsplanen håndterer forsvaret af Kongeriget Danmark i fred, krise og krig, bl.a. bevogtningsopgaver, værtsnationsstøtte, logistisk understøttelse og indsættelser af styrker inden for Kongeriget.

I 2021 har der været gennemført en del større og mindre planlægningsaktiviteter med udgangspunkt i operationsplanen. Der har været planlagt og gennemført værtsnationsstøtte af amerikanske styrker i Esbjerg. Derudover er der blevet gennemført kriseberedskabsplanlægning i forbindelse med en større dansk øvelse (Opportune Journey), hvor Kongeriget Danmark ville blive udsat for en militær trussel. Operationsplanen har desuden været rammen for træning og uddannelse af Operationsstaben i Forsvarets Operative Hovedkvarter, der skal eksekvere planen.

I foråret 2021 blev der iværksat en revision af planen, dette medførte et skift i fokus fra at eksekvere planen gennem yderligere aktiviteter end de ovenstående. Dette arbejde fortsætter i 2022 og omhandler blandt andet forsvaret af Kongeriget Danmark i en konflikttilstand og Danmarks engagement i den kollektive forsvarskamp.

Resultatet er på den baggrund tilfredsstillende.

Inspektionsskibet Triton ligger i september 2021 ud for Daneborg, som er Sirius' hjemmebase i det Nordøstlige Grønland.
Foto: Brian Djurslev, Forsvaret.

3.1 Udvikling af styringsregimet

Det er målet at forbedre ressourcestyringen inden for aktiviteterne beskrevet i pejlemærke 4. [Mål 4.1, mål 4.2 og mål 4.3]

Målopfyldelse:
Tilfredsstillende

For at nå målet skal Forsvaret opbygge et ensartet og fælles billede af tilstanden i den enkelte myndighed og på tværs af Forsvaret, der kan bruges som grundlag

3.1 Udvikling af styringsregimet

for drøftelser og beslutninger i Forsvarets ledelse. Hertil kommer at samme ramme/grundlag kan anvendes på alle styringsniveauer.

Opnåelsen af målet vil blive vurderet ud fra, om formatet og de understøttende værktøjer udvikles og ibrugtages i en indledende version og at øvrige styrelses bidrag er integreret heri.

Aktiviteter og resultater:

Forsvarskommandoen har i løbet af 2021 identificeret et behov for en mere omfangsrig og gennemgribende styrkelse af ressourcestyringen, hvorfor ambitionsniveauet på området er hævet i forhold til Mål og Resultatplan for Forsvaret 2021.

Blandt andet for at skabe forudsætningerne herfor er Udviklings- og Planlægningsstaben i 2021 reorganiseret med en styringsafdeling foruden en forligsafdeling og en strategiafdeling. Med etableringen af styringsafdelingen skabes de organisatoriske forudsætninger for en større styrkelse af styringsområdet, herunder ressourcestyringen. Udviklingen af styringsregimet skal bl.a. ske med udvikling af en ny styringsmodel for Forsvarskommandoens område, en concernsynkroniseringsmodel og en ny projekt- og programstyringsmodel.

Den nye styringsmodel for Forsvarskommandoens område skal skabe den fornødne gennemsigtighed til at foretage en mere proaktiv ressourcestyring i et flerårigt perspektiv. Dette med henblik på at sikre balance mellem opgaver og ressourcer samt at understøtte synkronisering mellem Forsvarskommandoens aktivitetsplaner og driftsplaner ved støttende styrelser. Styringsmodellen er implementeret ved Flyverkommandoen og forventes implementeret ved resterende dele af Forsvarskommandoen i 2022.

Et delelement i styringsmodellen er et nyt ledelsesinformationssystem, som Forsvarskommandoen har ibrugtaget i 2021. Det nye ledelsesinformationssystemet understøtter i højere grad rettidig og tværgående ressourcestyring på Forsvarskommandoens myndighedsområde ved at adressere udfordringer mellem styringsniveau II og styringsniveau I.

Resultatet er på den baggrund tilfredsstillende, på trods af at alle værktøjer ikke er implementeret i alle dele af Forsvarskommandoen.

4.1 Forligsimplicitering

Det er målet, at Forsvaret sikrer, at den samlede forligsimplicitering skrider frem og afsluttes jf. ministerområdets samlede plan, herunder at der foretages justerende tiltag rettidigt, når dette vurderes nødvendigt.

For at nå målet skal Forsvaret følge den lagte implementeringsplan og fortsat dedikere ressourcer og fokus til processen med henblik på at afslutte flere forligsinitiativer, som omhandler effektiviseringsinitiativer og initiativer relateret til kapacitetsopbygningen, som imødekommer NATO's styrkemål. I processen skal Forsvaret identificere udfordringer rettidigt og iværksætte de nødvendige tiltag med særligt fokus på initiativer, der ikke er i grøn.

Opnåelsen af målet vil blive vurderet ud fra, om Forsvarets forligsinitiativer implementeres og afsluttes efter planen (kan rapporteres i grøn), samt at der er udarbejdet mitigerende handlinger for afvigende forligstiltag (godkendte planer til projekter, der rapporteres i enten gul eller rød).

Aktiviteter og resultater:

Forsvarets forligsimplicitering er styringsmæssigt fokuseret omkring to halvårslige statusrapporteringer. Ved statusrapporteringen i efteråret 2021 rapporterede Forsvarskommandoen på 29 forligsinitiativer, hvoraf 14 blev rapporteret i status GRØN, seks blev rapporteret i status GUL og ni blev rapporteret i status RØD. Hertil blev fire initiativer afsluttet og ét initiativ blevet givet nye rammer. Midtvejsevaluering af forligsimpliciteringen er gennemført i 2021 og har afdækket, at et forligsinitiativ forsinkes et år inden for forligsperioden og fire forligsinitiativer bliver implementeret i kommende forligsperiode efter 2023.

Forsvarskommandoen har under inddragelse af støttende styrelser foretaget korrigerende tiltag vedrørende de udskudte forligsinitiativer, hvilket gør, at den samlede forligsimplicitering vurderes tilfredsstillende

Målopfyldelse:

Tilfredsstillende

4.2 Beredskab og indsættelse af styrker i internationale operationer

Det er målet, at Forsvaret opstiller de pålagte beredskaber og udsender de planlagte styrker samt opstiller og udsender eventuelle nye behov opstået igennem året.

For at nå målet skal Forsvaret have fokus på den nødvendige styrkeproduktion, herunder prioritere enhederne rettidigt i opbygningen for at opfylde denne kerneydelse for Forsvaret, som har en meget høj prioritet. Ved akut opståede behov opnås målet igennem prioritering af opgaver, klare militærfaglige anbefalinger og fleksibilitet.

Opnåelsen af målet vil blive vurderet ud fra, om pålagte beredskaber er opfyldt, at enheder er blevet indsat rettidigt, samt at indsættelserne er gennemført med en fagligt tilfredsstillende løsning af opgaverne.

Aktiviteter og resultater:

For at nå målet har Forsvarskommandoen nøje styret og løbende fulgt op på alle indsatser. Der er foretaget en prioritering af uddannelses- og træningsaktiviteter hos de enheder, der skulle indsættes. Forsvaret har indsat styrker i en række internationale operationer, samt i stabiliserings- og våbenkontrolaktiviteter, der har omfattet:

- Resolute Support Mission i Afghanistan (afsluttet juni 2021),
- NATO Mission i Irak,
- Operation Inherent Resolve i Irak,
- Kosovo missionen,
- United Nations Multi-dimensional Integrated Stabilization Mission i Mali,
- European Maritime Awareness in The Strait of Hormuz,
- NATO enhanced Air Policing i Litauen,
- NATOs stående fregatstyrke,
- Operation MERIDIAN i Guineabugten i 2021 i anti-piraterioperation.
- United Nations Mission in Support of the Hudeidah Agreement i Yemen,
- Enhanced Forward Presence i Estland samt
- Operation Unifier og Orbital i Ukraine.

Følgende særlige forhold skal fremhæves:

For Resolute Support Mission i Afghanistan har Forsvaret afsluttet bidraget på baggrund af anmodning fra NATO som led i en større tilbagetrækning fra missionen. Forsvaret har afsluttet bidrag og opgaver i juni 2021.

Resultatet er på den baggrund tilfredsstillende.

Målopfyldelse:

Tilfredsstillende

4.3 Beredskab og indsættelse af styrker i nationale operationer

Det er målet at øge fokus på den voksende portefølje af nationale operationer og opgaver, herunder de forligsbestemte opgaver, så Forsvaret opstiller de pålagte beredskaber og indsætter de nødvendige styrker til at løse opgaverne.

For at nå målet skal Forsvaret rettidigt dedikere ressourcer og fokus til den nødvendige styrkeproduktion samt løsningen af denne kerneopgave, således at opgaven kan løses inden for rammerne og i koordination med de øvrige opgaver.

Opnåelsen af målet vil blive vurderet ud fra, om pålagte beredskaber er opfyldt, og at enheder er blevet indsat rettidigt, samt hvorvidt indsættelserne er gennemført med en fagligt tilfredsstillende løsning af opgaverne.

Aktiviteter og resultater:

For at nå målet har Forsvarskommandoen nøje styret og løbende fulgt op på alle indsatser. Der er foretaget en prioritering af styrkegenerering af de enheder, der er nødvendige for indsættelserne. Indsatsen omfatter både indsættelser i det danske nærrområde og Nordatlanten og har omfattet:

- Overvågning og suverænitetshævdelse,
- eftersøgnings- og redningstjeneste,
- maritim miljøovervågning,

Målopfyldelse:

Tilfredsstillende

4.3 Beredskab og indsættelse af styrker i nationale operationer

- støtte til sikker afvikling af skibstrafik,
- fiskeriinspektion,
- ammunitionsrydning,
- bistand til politiet samt
- VIP-transport.

I 2021 har to miljøenheder været på værft i et par måneder med forlængelse, og dermed er kun halvdelen af beredskabet opfyldt i en længere periode. Særligt over sommeren har opgaveløsningen været udfordret, idet beredskabet er betinget af, at alle fire enheder er operative. Trods det periodiske fravær af to miljøenheder har det ikke haft negativ indvirkning på Forsvarets operative opgaveløsning i 2021.

Det skal særligt fremhæves, at Forsvaret har leveret en betragtelig bistand til politiet, herunder grænsebevogtning, sikring af jødiske installationer i København, hjælp til Fødevarestyrelsen med henblik på aflivning og ikke mindst deponering af mink samt støtte til COVID-19.

Resultatet er på den baggrund tilfredsstillende.

2.4. Målrapporteringens 2. del – uddybende analyser og vurderinger

Mål: 1.1 Ordentlighed, tillid og integritet

Forsvarskommandoen havde ved indgangen til 2021 planlagt at oprette en kontrolfunktion, som blandt andet skulle føre kontrol med overholdelsen af forvaltningsgrundlaget. Arbejdet med udviklingen af en ny styringsmodel har afklaret, at kontrollen vil blive håndteret i rammen af den nye styringsmodel. Ansvar for kontrol og tilsyn med overholdelse af forvaltningsgrundlaget påhviler som hidtil således fortsat den respektive myndighedschef og understøttes via inspektioner og revision, hvilket efter Forsvarskommandoens opfattelse pågår i tilfredsstillende omfang. Derfor er kontrolfunktionen ikke blevet oprettet som planlagt.

Det kan endvidere konstateres, at Forsvarskommandoen ikke fuldstændigt har levet op til den fastsatte målsætning vedrørende opdatering af forvaltningsgrundlaget. Dette skyldes primært, 1) at Forsvaret specielt i løbet af sidste halvår af 2021 blev pålagt at planlægge og gennemføre operative opgaver, som båndlagde de samme personelressourcer, der skulle bidrage til opdateringen af forvaltningsgrundlaget, samt 2) at Forsvarskommandoen afventer bidrag fra parter uden for Forsvaret, før opdateringen af dele af forvaltningsgrundlaget kan afsluttes. Fokus på denne del videreføres i det kommende år.

Den 14. september 2021 havde Den Kongelige Livgarde besøg af Forsvarschefen, general Flemming Lentfer. Besøget er med til give forvarschefen et indblik i regimentets virke og eventuelle udfordringer. Foto: Thomas Reimann, Forsvaret.

Mål: 1.2 Styrkelse af cyber- og informationssikkerheden

Cyber- og Informationssikkerhedsenheden i Forsvaret (FKO CID) blev oprettet i februar 2021 med en reduceret kapacitet og ledige årsværk. Indfrielse af målet kræver en fuldt funktionsdygtig enhed.

Etableringen og indkøringen af enheden blev forsinket af, at rekrutteringen forløb langsommere end planlagt, og at der i andet halvår pågik en større personaleomsættelse end planlagt. Fra august til september tilgik tre nye medarbejdere og i september en ny midlertidig chef. Dette medførte, at enheden først reelt blev etableret med kritisk masse af medarbejdere i september 2021.

Forsvarskommandoens nuværende modenhed på området betyder, at gennemførelse af de målsatte initiativer ikke vil have en blivende effekt.

Der er i oktober 2021 udarbejdet en plan for at imødekomme disse udfordringer i løbet af 2022 og frem. Den kommunikerende plan medfører, at et tilsvarende mål for 2022 ligeledes ikke vil blive fuldt opfyldt. Der vil ifølge planen i løbet af 2022 være opnået enkelte resultater på områderne for risikostyring, leverandørstyring og beredskabsplaner.

Mål: 4.1 Forligsimplicitering

Udskydelsen af implementering af enkelte forligsinitiativer omfatter blandt andet oprettelsen af en kampvognseskadron i Holstebro, der forventeligt forsinkes et år fra 2022 til 2023. Det sker for at sikre en forsvarlig implementering af Forsvarets nye opdaterede kampvogn. Derudover har det ikke vist sig muligt at nå at få leveret de faciliteter fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, der skal huse henholdsvis Opklaringseskadronen på Bornholm og Let Infanterikompagni i Haderslev. Det har tilsvarende vist sig, at det heller ikke har kunnet lade sig gøre at nå at opføre de nødvendige bygninger til nye værksteder og dermed forøgelsen af det nødvendige personel til C-130 transportflyene i Aalborg. Endelig har det vist sig, at det ikke er muligt at realisere luftværnet til brigaden inden for indeværende forligsperiode inden for de rammer, som Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse har til rådighed.

Forsvarskommandoen er ved at afdække mulighederne for at få den etablisements- og materielmæssige understøttelse leveret til ovenstående fire forligsinitiativer. Dette udføres i dialog med Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse. Det forventes, at luftværnet tidligst kan være opstillet i 2026. De tre øvrige udskudte initiativer, der vedrører etablisementsunderstøttelsen, kan tidligst forventes opbygget fra 2025.

Chefen for Forsvarets evakueringshold, oberst Charlotte Ployart Wetche, ved transportflyet og danske soldater i Islamabad Airport d. 22/8 2021.
Foto: Rune Dyrholm, Forsvaret.

2.5. Forventninger til det kommende år

Med tilsagn om nye bidrag til NATO opgaveløsninger og beredskaber – såsom et fregatbidrag til NATO's stående flådestyrke i Nordregionen, et F-16 kampflybidrag til suverænitetshævdelse mod øst samt øget bidrag til NATO's fremskudte tilstedeværelse (eFP) i Estland – forventes 2022 at blive endnu et travlt år for Forsvaret.

2022 forventes at blive et økonomisk komplekst år, hvor efterslæbet fra COVID-19 og den forligsbestemte fortsatte omstilling af Forsvaret medfører usikkerheder, der forsøges håndteret inden for den samlede ramme. Forsvarskommandoen arbejder fortsat med styringsmæssige tiltag, der skal understøtte, at Forsvaret gennem en aktiv ledelse og styring kommer i mål med opgaveløsningen inden for rammen.

De operative opgaver og den økonomiske kompleksitet stiller store krav til Forsvaret. Krav Forsvaret vil imødekomme ved i 2022 at arbejde målrettet mod, at styrke Forsvarets operative opgaveløsning igennem en helhedsorienteret driftsstyring. En optimeret driftsstyring, der skal sikre balance mellem opgaver og ressourcer på tværs af Forsvarskommandoens myndigheder og som understøtter synkronisering med driftsplaner i støttende styrelser.

Ved en ceremoni hos producenten Lockheed Martin i april 2021 blev Danmarks første F-35 kampfly overdraget til Forsvaret. Foto: Forsvaret

3. Regnskab

3.1. Anvendt regnskabspraksis

Forsvarskommandoen er regnskabsmæssigt ikke en selvstændig virksomhed, der skal aflægge selvstændig årsrapport. Regnskabet for Forsvarskommandoen er således indeholdt i regnskabet for virksomheden med CVR-nr. 16 28 71 80. Forsvarskommandoens aktiver og passiver indeholdes derfor i én samlet balance for virksomheden med CVR-nr. 16 28 71 80 og afrapporteres i den samlede årsrapport for denne virksomhed, der omfatter følgende styrelser: Forsvarskommandoen, Hjemmeværnskommandoen, Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, Forsvarsministeriets Personalestyrelse, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og Forsvarsministeriets Regnskabsstyrelse.

Regnskabet i denne årsberetning består alene af et udgiftsbaseret driftsregnskab og tilhørende noter og skal derfor ses som et uddrag af det samlede regnskab for virksomheden med CVR-nr. 16 28 71 80. I forhold til opgørelsen af generelle fællesomkostninger henvises der til den for styrelsen gældende regnskabsinstruks. Regnskabet omfatter alene de hovedkonti, som Forsvarskommandoen er ansvarlig for, jf. ledelsespåtegningen.

Regnskabet for Forsvarskommandoen er udarbejdet i overensstemmelse med statens udgiftsbaserede regnskabsprincipper, idet alle bevillinger er udgiftsbaserede, samt de nærmere retningslinjer herfor i regnskabsbekendtgørelsen, finansloven og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning (ØAV). De nævnte principper fraviges dog på et enkelt område, idet forskudsbetalinger til leverandører vedrørende levering af materiel mv. på flerårige kontrakter indregnes og udgiftsføres i bevillingsregnskabet på betalingstidspunktet i henhold til tekstanmærkning på finansloven. Den ved udarbejdelsen af regnskabet anvendte regnskabspraksis, herunder afvigelsen fra gældende regler, svarer til den praksis, der er anvendt ved udarbejdelsen af regnskabet for virksomheden med CVR-nr. 16 28 71 80. For nærmere beskrivelse af den anvendte regnskabspraksis henvises derfor til beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis i årsrapporten for 2021 for virksomheden med CVR-nr. 16 28 71 80.

3.7. Bevillingsregnskab

Tabel 3.7.1. Bevillingsregnskab for finanslovskonti på driftsbevillingen (mio.kr.)

§12.23.01 Forsvarsstaben	Regnskab 2020	Budget 2021¹	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022²
Udgifter	571,5	739,6	707,3	32,3	776,3
Indtægter	-1,0	-2,3	-2,6	0,3	-3,0
Resultat, brutto	570,6	737,3	704,6	32,7	773,3
Bevilling, netto	573,5	737,3	737,3	0,0	773,3
Resultat, netto	2,9	0,0	32,7	-32,7	0,0

¹ Budget 2021 er finanslov og tillægsbevilling

² Budget 2022 er gældende grundbudget som indtastet i SKS og indrapporteret til Finansministeriet

§12.23.01 Forsvarsstaben	Regnskab 2020	Budget 2021¹	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022²
§12.23.02 Hæren	Regnskab 2020	Budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022
Udgifter	3.196,3	3.384,3	3.399,2	-14,9	3.178,3
Indtægter	-44,3	-59,1	-58,2	-0,9	-38,3
Resultat, brutto	3.152,0	3.325,2	3.341,0	-15,8	3.140,0
Bevilling, netto	3.202,0	3.325,2	3.325,2	0,0	3.140,0
Resultat, netto	50,0	0,0	-15,8	15,8	0,0
§12.23.03 Søværnet	Regnskab 2020	Budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022
Udgifter	1.286,7	1.473,6	1.490,9	-17,3	1.352,8
Indtægter	-21,7	-42,6	-43,3	0,7	-40,2
Resultat, brutto	1.265,0	1.431,0	1.447,6	-16,6	1.312,6
Bevilling, netto	1.283,9	1.431,0	1.431,0	0,0	1.312,6
Resultat, netto	18,9	0,0	-16,6	16,6	0,0
§12.23.04 Flyvevåbnet	Regnskab 2020	Budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022
Udgifter	2.107,9	2.168,6	2.171,9	-3,3	2.063,1
Indtægter	-420,9	-413,1	-410,4	-2,7	-408,7
Resultat, brutto	1.687,0	1.755,5	1.761,5	-6,0	1.654,4
Bevilling, netto	1.733,6	1.755,5	1.755,5	0,0	1.654,4
Resultat, netto	46,6	0,0	-6,0	6,0	0,0
§12.23.05 Arktisk Kommando	Regnskab 2020	Budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022
Udgifter	137,3	135,4	138,9	-3,5	143,3
Indtægter	-4,0	-6,1	-7,8	1,7	-10,3
Resultat, brutto	133,3	129,3	131,1	-1,8	133,0
Bevilling, netto	136,6	129,3	129,3	0,0	133,0
Resultat, netto	3,3	0,0	-1,8	1,8	0,0

§12.23.06 Specialoperationskommandoen	Regnskab 2020	Budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022
Udgifter	251,2	296,9	321,7	-24,8	264,9
Indtægter	-4,8	-0,3	-9,1	8,8	0,0
Resultat, brutto	246,4	296,6	312,7	-16,1	264,9
Bevilling, netto	257,8	296,6	296,6	0,0	264,9
Resultat, netto	11,4	0,0	-16,1	16,1	0,0
§12.23.07 Forsvarets Vedligeholdelsestjeneste	Regnskab 2020	Budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022
Udgifter	689,4	775,50	773,3	2,2	724,8
Indtægter	-0,4	-0,2	-0,1	-0,1	-0,3
Resultat, brutto	689,0	775,3	773,2	2,1	724,5
Bevilling, netto	690,9	775,3	775,3	0,0	724,5
Resultat, netto	1,9	0,0	2,1	-2,1	0,0
§12.23.20 Forsvarsakademiet	Regnskab 2020	Budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022
Udgifter	458,8	518,5	517,6	0,9	507,9
Indtægter	-7,1	-8,9	-7,2	-1,7	-2,4
Resultat, brutto	451,7	509,6	510,4	-0,8	505,5
Bevilling, netto	450,8	509,6	509,6	0,0	505,5
Resultat, netto	-0,9	0,0	-0,8	0,8	0,0
§12.23.21 Forsvarets Sanitetskommando	Regnskab 2020	Budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022
Udgifter	137,8	171,0	164,8	6,2	167,2
Indtægter	-0,1	-0,9	-0,9	0,0	-0,1
Resultat, brutto	137,7	170,1	163,9	6,2	167,1
Bevilling, netto	134,9	170,1	170,1	0,0	167,1
Resultat, netto	-2,8	0,0	6,2	-6,2	0,0

I alt for §12.23	Regnskab 2020	Budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Budget 2022
Udgifter	8.836,9	9.663,4	9.685,6	-22,2	9.178,6
Indtægter	-504,3	-533,5	-539,6	6,1	-503,3
Resultat, brutto	8.332,7	9.129,9	9.146,0	-16,1	8.675,3
Bevilling, netto	8.464,0	9.129,9	9.129,9	0,0	8.675,3
Resultat, netto	131,3	0,0	-16,1	16,1	0,0

Tabel 3.7.1. viser bevillingsregnskabet for finanslovkonti under Forsvarskommandoen. Forsvarskommandoen havde i 2021 et merforbrug på 16,1 mio. kr. i forhold til en netto driftsbevilling på 9,1 mia. kr. I bevillingen er indeholdt en lønbevilling til indfrielse af indefrosne feriepengeforpligtelser.

Fregatten Esbern Snare i Guineabugten under operation Meridian, den 2. november 2021. Foto: Anders V. Fridberg, Forsvaret.

§12.23.01: Mindreforbruget kan primært henføres til, at der på §12.23.01 har været budget til udgifter til nyløn, som efterfølgende er afholdt på de øvrige hovedkonti under Forsvarskommandoen.

§12.23.02: Merforbruget kan primært henføres til, at der er afholdt udgifter til nyløn på §12.23.02, hvor budgettet har været på §12.23.01.

§12.23.03: Merforbruget kan primært henføres til, at der er afholdt udgifter til nyløn på §12.23.03, hvor budgettet har været på §12.23.01, samt øget udbetaling af merarbejde ved Søværnets tre eskadrer.

§12.23.06: Merforbruget kan primært henføres til, at der er afholdt udgifter på §12.23.06 til nyløn, hvor budgettet har været på §12.23.01, samt øget udbetaling af merarbejde.

§12.23.21: Mindreforbruget kan overvejende henføres til omflytning af bevilling på tillægsbevillingslovforslaget, der skal sikre tilstrækkelig bevilling på de enkelte hovedkonti til at imødegå et eventuelt uforudset forbrug i slutningen af året. Omflytningen er sket som led i den almindelige rebudgettering, hvor kontoen er tilført bevilling, idet der også er taget hensyn til opsparingen på hovedkontoen primo året.

Tabel 3.7.2. Regnskabs- og budgetspekifikation (mio.kr.)

§ Konti på finansloven	Regnskab 2021	Budget 2022
Nettoudgift	9.146,0	8.675,3
Udgift		
16. Husleje, leje af arealer, leasing	35,1	0,0
17. Internt statsligt køb af varer og tjenester	31,9	0,0
18. Lønninger / personaleomkostninger	8.205,7	7.579,4
19. Fradrag for anlægsløn	0,0	0,0
22. Andre ordinære driftsomkostninger	1.448,2	1.599,2
26. Finansielle omkostninger	0,9	0,0
41. Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	0,1	
43. Interne statslige overførselsudgifter	17,7	0,0
44. Tilskud til personer	0,4	0,0
46. Tilskud til anden virksomhed	0,5	0,0
50. Immaterielle anlægsaktiver	0,0	0,0
51. Materielle anlægsaktiver	1,2	0,0
61. Tilgodehavender	-56,1	0,0
Indtægt		
11. Salg af varer	-470,9	-503,3
12. Internt statsligt salg af varer og tjenester	-20,9	0,0
21. Andre driftsindtægter	-14,0	0,0
25. Finansielle indtægter	0,0	0,0
30. Skatter og afgifter	-3,1	0,0
31. Overførselsindtægter fra EU	-30,7	0,0
33. Interne statslige overførselsindtægter	0,0	0,0

Forskellen mellem regnskab 2021 og budget 2022 kan primært henvises til indfrielse af de indefrosne feriepengeforpligtelser i regnskab 2021, hvilket medførte et ekstraordinært højere lønforbrug på ca. 690 mio. kr.

Tabel 3.7.4. Akkumulert resultat (mio.kr.)

Hovedkonti	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Resultat 2021	Ultimo 2021
Driftsbevilling § 12.23.01	30,9	21,3	24,3	32,7	56,9
Driftsbevilling § 12.23.02	39,1	-2,0	48,0	-15,8	32,2
Driftsbevilling § 12.23.03	4,2	0,7	19,6	-16,6	3,0
Driftsbevilling § 12.23.04	32,2	-6,0	40,6	-6,0	34,5
Driftsbevilling § 12.23.05	0,0	4,0	7,4	-1,8	5,5
Driftsbevilling § 12.23.06	2,3	1,9	13,3	-16,1	-2,8
Driftsbevilling § 12.23.01	6,4	6,2	8,1	2,1	10,2
Driftsbevilling § 12.23.20	5,2	7,5	6,7	-0,8	5,8
Driftsbevilling § 12.23.21	8,1	4,0	1,2	6,2	7,4
Samlet resultat	128,4	37,6	169,0	-16,1	152,9

Forsvarskommandoen
Holmens Kanal 9
1060 København K

Telefon: +45 7280 0000
E-mail: fko@mil.dk
www.forsvaret.dk